

SESSION 2022

**CONCOURS D'ACCÈS À L'ÉCHELLE DE RÉMUNÉRATION
CAER**

**Section : LANGUES VIVANTES ÉTRANGÈRES
HÉBREU**

**TRADUCTION : THÈME ET VERSION
ASSORTIS DE L'EXPLICATION EN FRANÇAIS
DE CHOIX DE TRADUCTION**

Durée : 5 heures

L'usage de tout ouvrage de référence, de tout dictionnaire et de tout matériel électronique (y compris la calculatrice) est rigoureusement interdit.

Si vous repérez ce qui vous semble être une erreur d'énoncé, vous devez le signaler très lisiblement sur votre copie, en proposer la correction et poursuivre l'épreuve en conséquence. De même, si cela vous conduit à formuler une ou plusieurs hypothèses, vous devez la (ou les) mentionner explicitement.

NB : Conformément au principe d'anonymat, votre copie ne doit comporter aucun signe distinctif, tel que nom, signature, origine, etc. Si le travail qui vous est demandé consiste notamment en la rédaction d'un projet ou d'une note, vous devrez impérativement vous abstenir de la signer ou de l'identifier.

Tournez la page S.V.P.

THÈME

J'ai des terres au Mexique, au pied de montagnes dont je ne sais pas dire correctement le nom, car ma bouche est incapable d'imiter les tremblements de leur langue, mes lèvres s'embrouillent dans ces noms longs comme des phrases qu'ils donnent aux villes et aux montagnes [...] Chaque mot contient d'autres mots, tous suggèrent un récit, ils voient partout des signes [...] Tout ici raconte une histoire que nous n'entendons pas. Et cela faisait rire Elvira quand j'essayais de prononcer le moindre de ces noms, cela faisait rire ma princesse indienne que je trébuche chaque fois que je m'y essayais, omettant des syllabes, inversant celles dont je me souvenais, les déformant toutes ; et ce que je finissais par dire racontait autre chose, qui lui paraissait très drôle. Alors elle riait de son rire éclatant qui me ravissait [...] Elle riaît souvent, légère et moqueuse, mais c'était avant qu'elle ne s'endorme, avant qu'elle ne s'enfonce dans ce sommeil d'obsidienne¹ où aucun rire n'est plus possible [...]

La pierre d'obsidienne n'existe pas en Espagne, elle pousse sur les flancs des volcans, et les artisans indiens en font des armes et des miroirs. On s'y voit nettement, mais blafard et atténué, comme par une fenêtre qui donnerait sur l'autre monde [...] Ce monde nocturne est une cruelle parodie du nôtre, il est peuplé de démons. Les Indiens adoraient les démons par centaines, leur imagination était sans limites. L'un d'eux porte un miroir d'obsidienne, c'est une petite idole trompeuse et avide de sang, et c'est dans son attribut que je vois Elvira, dans ce miroir fumant qui inverse les valeurs et plonge le monde dans une nuit froide comme du verre, et je distingue son reflet qui semble me regarder mais elle ne me voit pas. Elvira dort.

Alexis Jenni, *La conquête des îles de la Terre Ferme*, éditions Gallimard, coll. « Folio », 2017, p. 13-14

Consignes aux candidats

1. Traduire le texte ci-dessus en hébreu.
 2. Justifier en français votre choix de traduction pour les segments soulignés. Vous vous appuyerez pour cela sur l'explication linguistique et grammaticale des différences entre la langue source et la langue cible dans :
 - la concordance des temps choisie dans la traduction en hébreu des phrases et propositions dans lesquels figurent les verbes soulignés, en tenant compte de l'ensemble de chaque proposition restituée.
 - la différence entre les structures syntaxiques des deux langues dans les propositions qui contiennent les verbes soulignés.
 - la différence dans l'ordre des mots qui en découle.
- * Les choix sémantiques dans la traduction ne seront pas précisés.
- * Dans votre explication, vous emploierez la terminologie grammaticale précise de l'hébreu et du français : le temps et mode des verbes en langue source et en langue cible, le type de phrase ou proposition, les subordonnées, les accords.

NB : On ne traduira pas le titre de l'œuvre.

¹ אֶבְרִיטִיט - Roche volcanique noire se présentant sous la forme d'un bloc de verre

VERSION

N.B. Les noms propres figurent en caractères gras

"מבט על **טולדו**" של **אָל-גרֶקוֹ**¹ הוא כנראה הציור הראשון שראיתי בימי חי. לא מדובר במקור כמובן. שהרי בראשית שנות החמישים הייתי אני ילד בירושלים החצויה ואילו הוא, היה בניו יורק, תלוי במקומו הקבוע, על אחד מכותלי **המטרופוליטן**². מה שראיתי לא היה אלא רפרודוקציה שאמא מצאה באחד המגזינים האמריקניים שאחיה - הדוד **יצחק** - ריפד בהם את חבילות המזון והבגדים המשומשים ששלח לנו בנדיבותו **מווילמינגטון דלוואר**³ בימי הצנע⁴ [...] אבל הציור כבש את לבה ועוד באותו שבוע מיהרה למסגר את הרפרודוקציה המרופטת ולתלות אותה מעל למיטתה. כמי שנולדה בירושלים בראשית המאה העשרים בלב המאפלייה של "היישוב הישן" נגזרה על אמא גזירת הבערות. לא זו בלבד שלא זכתה ללמוד בבית ספר מתוקן, אלא גם לא היה לה כל סיכוי להיחשף לתרבות העולם בכלל ולאמנות הציור בפרט. אך למזלה הטוב גרו ליד **בְּתִי אוֹנְגְרִין**, ממש מול חלונות ביתה, מעבר לרחוב **סְנֵט פּוֹל**, בבית אבן ערבי רופא העיניים ד"ר **אברהם אלברט טיכו** ואשתו הציירת **אנה טיכו**. וכמו שעשוי לקרות לעתים, נקשרה אהבה בין הילדה החרדית בעלת הצמות השְטֵטִינֵיות, הפנים רבות ההבעה והעיניים הקרועות מסקרנות לבין הציירת הַשְׂוִיכֵת הילדים. שוב ושוב הייתה אמא חומקת מדירת החדר וחצי העלובה ומאביה ואִמָּה קשי היום ומשבעת אחיותיה ואחיה ומוצאת מקלט אצל השכנה, שלימדה אותה לרשום בפחם, שדפדפה יחד אתה באלבומים, שקנתה את לבה בסיפורים על ציורים וציירים ושכיבדה אותה בשוֹקוֹ ובביסקוויט "מרי". כנגד כל הסיכויים נעשתה אמא צרכנית אמיתית של אמנות. כמובן במגבלות שכפו עליה החיים. [...]

מציורו של **אָל-גרֶקוֹ** התפעלה מרגע שניבט אליה מתחתית תיבת הקרטון שבה נצרה חבילת הבגדים המשומשים שהגיעה מאמריקה. הסערה בשמי **טולדו**, כמו שהכירה אותה מן הרפרודוקציה העלובה, נעשתה מיד לעצם המציאות שנקראת סערה, לנקודה היציבה האחת שעל פיה נבחנו המציאויות השונות, המתחלפות, של כל הסערות שייקרו על דרכה. לא פעם, כשאמר מישהו שעומדת להתחולל סערה נוראה, הייתה אמא מגחכת ואומרת שלדרגת הסערה של **אָל-גרֶקוֹ** היא לא תגיע.

חיים באר, מסע דילוגים, הוצאת עם עובד, 2019, עמ' 43-44

Consignes aux candidats

1. Traduire le texte ci-dessus en français.

2. Justifier en français votre choix de traduction pour les segments soulignés. Vous vous appuyerez pour cela sur l'explication linguistique et grammaticale des différences entre la langue source et la langue cible dans :

- la concordance des temps choisie dans la traduction en français des phrases et propositions dans lesquels figurent les verbes soulignés en tenant compte de l'ensemble de chaque proposition restituée.

- la différence entre les structures syntaxiques des deux langues dans les propositions qui contiennent les verbes soulignés.

- la différence dans l'ordre des mots qui en découle.

*Les choix sémantiques dans la traduction ne seront pas précisés.

*Dans votre explication, vous emploierez la terminologie grammaticale précise de l'hébreu et du français : le temps et mode des verbes en langue source et en langue cible, le type de phrase ou proposition, les subordonnées, les accords.

NB : On ne traduira pas le titre de l'œuvre.

¹ El Greco, peintre espagnol d'origine grecque (1541-1617).

² Metropolitan Museum of Art

³ Wilmington, Delaware

⁴ Politique économique d'austérité et réduction des dépenses budgétaires en Israël (1949-1959)

INFORMATION AUX CANDIDATS

Vous trouverez ci-après les codes nécessaires vous permettant de compléter les rubriques figurant en en-tête de votre copie.

Ces codes doivent être reportés sur chacune des copies que vous remettrez.

► **Concours interne du CAER / Agrégation de l'enseignement privé :**

Concours	Section/option	Epreuve	Matière
E A H	0 4 2 8 A	1 0 2	3 4 4 8